

TANMENET

SZOLFÉZS

ALAPFOK „A” TAGOZAT 4. osztály

ÉVES ÓRASZÁM: 74
HETI ÓRASZÁM: 2

Dátum: Halásztelek, 2017. szept. 01.

.....
SZAKTANÁR

.....
MUNKAKÖZÖSSÉG VEZETŐ

.....
INTÉZMÉNY IGAZGATÓ

GÉCZY ANDREA – HALÁSZTELKI HUNYADI M. ÁLT. ISK., GIMN. ÉS ALAPFOKÚ MŰV. ISK.
2017-2018

A tanórán használt kiadványok:

Tankönyv:

Dobszay László: A hangok világa IV.

Editio Musica Kiadó

Egyéb kiadványok:

Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. munkafüzet

Sáry László: Kreatív zenei gyakorlatok

Mendölyné Kiss Cecília: Ide hallgass!

Az éves órakeret felosztása:

Éves óraszám: 74 óra

Heti óraszám: 2 óra

Témakörök	Óraszámok
Éneklés	18
Zenei készségfejlesztés	7
Elméleti ismeretek (hangközök, hangzatok, hangnemek)	4
Formaérvék fejlesztése	8
Zenei írás-olvasás	8
Rögtönzés	4
Zenehallgatás	10
Év végi ismétlés, alapvizsga	15
Összesen	74

SZOLFÉZS TANMENET

Óra	Dal (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejlesztés	Zenehallgatás	Eszközök
Az évfolyam tananyaga Dobszay László: A hangok világa IV. szolfézkönyv és Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. feladatgyűjtemény használatára épül.						
1-4.	Csillagok, csillagok... Juhászlegény a határon furulyál... Aki szép lányt akar venni... Tavaszi szél vizet áraszt... Szomorú fűzfának... Jánoshídi vásártéren Ica, te... Által mennék én a Tiszán... Szánt a babám... Bújdosik az árva madár... Röpülj, páva, röpj... Érik a szőlő... Elment a két lány... Édes rózsám, szívem kedvese... Fornsete: Nyár-kánon A szántói híres utca... (Bárdos: Kicsinyek kórusa)	Szemelvények éneklése a harmadik évfolyam tananyagából. A helyes testtartás és éneklési technika gyakorlása. Mérőütés, egyenletes ritmus. Ritmusfelelgetős játék. Szolmizáció és kézjeleinek gyakorlása. A törzshangok hangjai, s azok vonalrendszerben való elhelyezése. A G- és F-kulcs írása. Kottaolvasás gyakorlása 4#, 4b előjegyzésig.	Ritmusértékek Ostinato ABC-s nevek Szolmizáció Hangközők 3/4-es, 4/4-es, 6/8-os ütemmutató Váltakozó ütem 4#, 4b előjegyzés Kvintkör Vezetőhang	Mérőütés, belső mérés megéreztetése. Ritmuskészség fejlesztése. A melódikus hallás fejlesztése, belső hallás fejlesztése. Szolmizációs nevek, kézjelek gyakorlása. <i>A törzshangok</i> neveinek ismétlése, s vonalrendszerben való elhelyezése. A G- és F-kulcs írásának gyakorlása. Zenei írás-olvasási készség fejlesztése		Ritmushangszerek Füzet Furulya, zongora. Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Ritmusok – 6-10. kvintoszlop – 11-15.)
5-8.	Mozart: Andante Mozart: A-dúr klarinétkvintett IV. tétel (részlet)	Szemelvények éneklése szöveggel, szolmizálva, s ABC-s nevekkel. Hallásgyakorlat. Az abszolút rendszer gyakorlása. Periódus terjedelmű dallam lejegyzése Ének-zongorás feladat. A klasszikus zenei formák megismerése.	ABC-s nevek Szolmizáció ta-hang Andante staccato Kvintett Periódus Moduláció Késleltetés Kéttagú forma	A szolmizációs és ABC-s nevek gyakorlása. Belső hallás fejlesztése. Zenei írás-olvasási készség fejlesztése. Ritmuskészség fejlesztése. Zenei memória fejlesztése. Hangszerkíséret gyakorlása.	Mozart: Andante Mozart: A-dúr klarinétkvintett IV. tétel KV. 581.	Tankönyv (4-6.o.) (36-39.o.) Zongora Laptop, hangfalak, projektor. Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Hangközők – 41-45.)

Óra	Dal (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejlesztés	Zenehallgatás	Eszközök
9-12.	Mozart: Vágyódás a tavasz után Mozart: Das Kinderspiel	Szemelvények éneklése szöveggel, szolmizálva, s ABC-s nevekkal. A klasszikus zenei műfajok, a dal. A klasszikus zenei formák gyakorlása. Egytagú forma, coda. A funkcióelmélet tanulása. A Köchel-jegyzék megismerése. Hangközmenet, kétszólamú dallam diktálása.	Azonos alapú dúr és moll hangnemek Minore - maggiore di-hang k7 Egytagú forma T-D-S-T funkció Hangnemi kitérés Periódus Coda Tizenhatod felütés	Ritmikai és íráskészség fejlesztése. Előadói készség fejlesztése. Rendszerező készség fejlesztése. Zenei formaérzék fejlesztése. Zenei memória fejlesztése.	Mozart: Szép május jöjj...	Tankönyv (6-9.o.) (40-43.o.) Zongora Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Szolmizáció – 23-26. hangközök – 16-20. kvintoszlop – 16-20.)
13-16.	Haydn: Jeder meint, der Gegenstand Beethoven: Für Elise	Szemelvények éneklése szöveggel, szolmizálva, s ABC-s nevekkal. A hangközismeret gyakorlati alkalmazása. A klasszikus zenei formák gyakorlása. Lapról olvasási feladat éneklése. Transzponálás. Dallamírás emlékezetből.	Késleltetés fi-hang Harmínketted Szekvencia 6/8-os ütemmutató Felütés k7 és oldása rondo forma	Zenei írás-olvasási készség fejlesztése. Szolmizációs készség, belső hallás fejlesztése. Az írásos, a hallási és a hangszeres feladatok összekapcsolása. Zenei memória, formaérzék fejlesztése.		Tankönyv (10-11.o.) (44-47.o.) Zongora Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Szolmizáció – 15-18. hangsorok – 11-15.)
17-20.	Mozart: Német tánc (12.o.) Beethoven: A mormotás fiú dala	Szemelvények éneklése szöveggel, szolmizálva, s ABC-s nevekkal. A hangközismeret gyakorlati alkalmazása. A klasszikus zenei formák gyakorlása. A szó-szi-hang váltakozásának megfigyelése. Transzponálás. Dallamírás emlékezetből. A menuett.	3/4-es, 6/8-os ütemmutató Felütés Hangközök Kéttagú forma Orgonapont Hangnemi kitérés Imitáció Menuett Kromatika Késleltetés, előke	Zenei írás-olvasási készség fejlesztése. Szolmizációs készség fejlesztése. Az írásos, a hallási és a hangszeres feladatok összekapcsolása. Zenei memória, formaérzék fejlesztése.	Mozart: Német tánc KV. 605. Beethoven: A mormotás fiú dala	Tankönyv (12-14.o.) (48-53.o.) Zongora Laptop, hangfalak, projektor. Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Ritmusok – 31-35. hangközök – 46-50.)
21-23.	Beethoven: Urians Reise um die Welt	Szemelvények éneklése szöveggel, szolmizálva, s ABC-s nevekkal. Transzponálás. A klasszikus zenei formák gyakorlása. Az opus és numero kifejezések jelentése.	Nyújtott ritmusok Késleltetés, előke, Átmenő hang 3/4-es ütemmutató Felütés Opus Kürtmenet Kadencia (zárlat)	Zenei memória fejlesztése. Belső hallás fejlesztése. Az írásos, a hallási és a hangszeres feladatok összekapcsolása.		Tankönyv (14-15.o.) (54-57.o.) Zongora

Óra	Dal (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejlesztés	Zenehallgatás	Eszközök
24.	Télapó itt van... Hull a pelyhes fehér hó... Suttog a fenyves... Pattanj, pajtás... Éjmélyből fölzenő... Ember, ember, december...	Mikulás dalok éneklése szöveggel és ritmusnévvel. Dalfelismerés furulyázás alapján, ritmizálás. A 3/4-es lüktetés gyakorlása.	2/4-es, 3/4-es ütemmutató	Előadói készség fejlesztése. Dalfelismerés furulyázás alapján. A páratlan lüktetés gyakorlása.	Mikulásdalok hangszeres feldolgozásai a diákok előadásában. Mozart: 12 variáció egy francia gyermekdalra	Laptop, hangfalak, projektor. Furulya Ritmushangszerek
25.		Hangsorok gyakorlása szolmizálva és ABC-s nevekkel 5#, 5b előjegyzéssel. Dúr és moll dallamok, hangközők hallás utáni felismerése. Hangközlánc készítése.	Hangközők, tritónusz Hangsorok Kromatika	Hallásfejlesztés hangközőfelismeréssel. Zenei írás-olvasási készség fejlesztése.		Tankönyv (57-58.o.) Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Hangközők – 31-35. hangsorok – 16-20.)
26-27.	Hangszerek hangjainak utánzása	Hangszerek csoportosítása. Hallásfejlesztés játékos feladatokkal. Hangszerek hangjai, énekes hangfajták felismerése.	Hangszerek, hangszercsoportok	Hallásfejlesztés a hangszerek hangjainak beazonosításával. Rendszerező készség fejlesztése.	Zajok, zörejek, hangszerek hangjai. Zenei szemelvények. Harry Potter zene /YouTube/	Laptop, hangfalak, projektor. Mendölyné Kiss Cecília: Ide hallgass!
28.	Suttog a fenyves... Hull a pelyhes... Kiskarácsony, nagy karácsony... Éjmélyből fölzenő...	Karácsonyi dalok éneklése zongora kísérettel. Dalok kottázása. A 3/4-es lüktetés megéreztetése. Dalfelismerés furulyázás alapján.	2/4-es, 3/4-es ütemmutató.	Tiszta intonáció, belső hallás fejlesztése. Dalok éneklése szöveggel és ritmusnévvel. Páros, páratlan lüktetés megéreztetése. Kottairás gyakorlása.	Karácsonyi dalok	Ritmushangszerek Laptop, hangfalak, projektor.
29-31.		Énekes hangfajták ismétlése, kórusfajták. A klasszikus zenekar összetétele. Szűkített, bővített hármashangzatok gyakorlása. A diatónikus hangsorok ismétlése.	Hangszerek, hangszercsoportok Hangsorok Hármashangzatok	Rendszerező készség fejlesztése.	Zenei szemelvények.	Laptop, hangfalak, projektor. Mendölyné Kiss Cecília: Ide hallgass! Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Hármashangzatok – 16-20. hangsorok – 31-35.)

Óra	Dal (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejlesztés	Zenehallgatás	Eszközök
32-35.	Mozart: F-dúr rondo (részlet) Haydn: Német tánc (79) Mozart: Erdő mélyén... (kánon) (190)	Szemelvények éneklése szolmizálva, s ABC-s nevekkal. A rondo forma. A zenei feszültség-oldás megfigyelése a késleltetett zárlatoknál. Transzponálás. A tritónuszok oldása. Dallamírás (81/B) Kánon éneklése.	Bolgár ritmus Triola Trilla Rondo forma Feszültség-oldás Zárlat T-S-D-T Kánon	Belső hallás fejlesztése. Intonációs készség fejlesztése. Zenei írás-olvasási készség fejlesztése. Ritmuskészség fejlesztése. Zenei memória fejlesztése. Többszólamú éneklési készség fejlesztése.	Mozart: F-dúr hegedű-zongora szonáta Rondo tétel KV. 30.	Tankönyv (16-19.o.) (59-63.o.) (104.o.) Laptop, hangfalak, projektor. Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Ritmusok – 36-40. hangközök – 36-40.)
36-39.	Mozart: Haffner szimfónia (részlet) Erdő mélyén... Haydn: Kánon (191)	Szemelvények éneklése szolmizálva, s ABC-s nevekkal. A klasszikus zenei formák gyakorlása, a triós forma. Hangközök dúr és moll hangnemben. A modális hangsorok ismétlése.	3/4-es ütemmutató. Szimfónia Triós forma ri-hang T-D funkciók Kürtmenet Tercelés Kettőskereszt Bővítmény Átkötött hang Kánon	Zenei írás-olvasási készség fejlesztése. Belső hallás fejlesztése. Többszólamú éneklési készség fejlesztése. Zenei rendszerező készség, formaérzék fejlesztése.	Mozart: Haffner szimfónia 3. tétel – Menuett és trió KV. 385. (7'10)	Tankönyv (19-20.o.) (63-69.o.) (104.o.) Zongora Laptop, hangfalak, projektor. Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Hármashangzatok – 21-25. hangsorok – 36-40.)
40-43.	Mozart: Német tánc (21.o.) Haydn: Kánon (192)	Szemelvények éneklése szolmizálva, s ABC-s nevekkal. A klasszikus zenei formák gyakorlása. A funkcióelmélet gyakorlása.	3/4-es ütemmutató. Kéttagú, visszatérő forma D-T zárlat Kromatika Felütés Kánon	Zenei írás-olvasási készség fejlesztése. Zenei rendszerező készség, formaérzék fejlesztése. Többszólamú éneklési készség fejlesztése. Belső hallás fejlesztése. Az írásos, a hallási és a hangszeres feladatok összekapcsolása.	Mozart: Német tánc KV. 602.	Tankönyv (21.o.) (70-75.o.) (104.o.) Zongora Laptop, hangfalak, projektor. Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Hármashangzatok – 26-30.)

Óra	Dal (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejlesztés	Zenehallgatás	Eszközök
44-47.	Mozart: Szóktetés a szerájából - Osmin dala Mozart: Éliás, jól vigyázz... (kánon) (193)	Műdalok éneklése szolmizálva és ABC-s névvel, tanári zongorakísérettel. Dallambefejezés rögtönzéssel. A domináns szeptimakkord felépítése. Azonos alapú dúr és moll hangsorok gyakorlása 6#, 6b előjegyzésig.	6/8-os ütemmutató. Felütés Kéttagú forma Bővítmény Késleltetés Átmenő hang Üteműsúly Funkciók Vezetőhang Domináns szeptim Szűkített kvint Kánon 6#, 6b előjegyzés	Zenei írás-olvasási, intonációs készség fejlesztése. Belső hallás fejlesztése. Zenei memória fejlesztése. Improvizációs készség fejlesztése. Zenei rendszerező készség, formaérzék fejlesztése. Többszólamú éneklési készség fejlesztése. Azonos alapú dúr és moll hangsorok gyakorlása 6#, 6b-ig.	Mozart: Szóktetés a szerájából - Osmin dala	Tankönyv (22-24.o.) (76-81.o.) (105.o.) Zongora Laptop, hangfalak, projektor. Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Négyeshangzatok – 61-65.)
48-51.	Mozart: Három duó (Larghetto, Menuett)	Szemelvények éneklése szolmizálva és ABC-s névvel A duó-duett, trió-tercett, kvartett, kvintett fogalmak meghatározása. A klasszikus zenei formák gyakorlása. T-D funkciók gyakorlása. Hangközmenetek felismerése.	Duó Alla breve Kürtmenet ri, fi-hangok Belső felütés Feszültség-oldás Kromatika Bővítmény Kvintkör Kánon	Belső hallás fejlesztése. Intonációs készség fejlesztése. Zenei írás-olvasási, intonációs készség fejlesztése. Zenei rendszerező készség, formaérzék fejlesztése. Hangszerkíséret gyakorlása.	Mozart: Három duó KV. 487. (5'40; 11'10; 1'15)	Tankönyv (25-27.o.) (82-87.o.) (105.o.) Zongora Laptop, hangfalak, projektor. Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Rítmusok – 15-20. hármashangzatok – 56-60.. négyeshangzatok – 66-70.)
52-55.	Mozart: Német tánc (28.o.) Mozart: Ó, felvirradt a szép óra... (194)	Húsvéti népszokások. Húsvét alkalmából nyuszi dalok éneklése. Műdalok éneklése szolmizálva és ABC-s névvel. T-D funkciók gyakorlása. A kvartszext akkord gyakorlása. Kétszólamú dallamdiktálás. A szubdomináns funkció megfigyelése és gyakorlása.	Menuett Felütés 3/4-es ütemmutató Triós forma Da Capo-s triós forma Kvartszext akkord Periódus Ütempár Kánon	Intonációs készség fejlesztése. Zenei írás-olvasási készség fejlesztése. Előadói készség fejlesztése. Zenei rendszerező készség, funkció- és formaérzék fejlesztése. Többszólamú éneklési készség fejlesztése.	Mozart: Német tánc KV. 600.	Tankönyv (28-30.o.) (88-94.o.) Zongora Laptop, hangfalak, projektor. Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Összefoglaló feladatlapok – 59-62.o.)

Óra	Dal (énekes anyag)	Téma	Zenei elemek	Készségfejlesztés	Zenehallgatás	Eszközök
56-59.	Beethoven: Ha úgy szeretsz... Erdő mélyén... Ó, felvirradt a szép óra...	Műdalok éneklése szöveggel, szolmizálva és ABC-s névvel. A szubdomináns funkció gyakorlása. A klasszikus zenei formák gyakorlása. Alsó szólam rögtönzése.	2/4-es ütemmutató Felütés Kisnyújtott ritmus Ritenuo a tempo Dolce Moduláció Bővítmény Szonáta forma Kánon	Zenei írás-olvasás gyakorlása. Intonációs, improvizációs készség fejlesztése. Zenei rendszerező készség, formaérzék fejlesztése. Előadói készség, többszólamú éneklési készség fejlesztése.	Beethoven: Ha úgy szeretsz...	Tankönyv (30-33.o.) (94-100.o.) (104-106.o.) Zongora Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Nehezebb feladatok – 63-66.o.)
60-74.	Mozart: A-dúr klarinétkvintett IV. tétel (részlet) Mozart: Vágyódás a tavasz után Beethoven: A mormotás fiú dala Mozart: Három duó (Larghetto) „ – „ (Menuett) Mozart: Erdő mélyén... Mozart: Ó, felvirradt a szép óra...	Vizsgadalok éneklése. Elméleti ismeretek gyakorlása. A népdalok stílusjegyeinek átismétlése. Modális harmóniak. Kreatív zenei gyakorlatok végzése. Tanév végi alapvizsga (írásbeli, szóbeli).	Ritmusértékek, szolmizációs és ABC-s nevek. Hangközök, hangnemek. Kvintkör Hangközök Hármashangzatok Kürtmenet Periódus Szekvencia Funkciók	Előadói készség fejlesztése. Zenei rendszerező készség, formaérzék fejlesztése.	Hangszeres műzenei alkotások előadása a tanulók által.	Tankönyv (101-103.o.) Zongora Vizsgafeladatok Vizsgalap Sáry László: Kreatív zenei gyakorlatok Lázárné Nagy Andrea: Margaréta II. (Rejtvények – 67-78.o.)